

2e Nota van Inlichtingen d.d. 2 april 2026

De inhoud van deze Nota van Inlichtingen maakt deel uit van de aanbestedingsstukken. Daarmee maakt deze Nota van Inlichtingen ook deel uit van het overeen te komen contract. Bij verzending van deze Nota van Inlichtingen staan in beginsel alle eisen vast en kunnen niet meer worden gewijzigd.

Deze Nota van Inlichtingen is samengesteld uit de schriftelijke vragen die wij via TenderNed hebben ontvangen. De vragen van de houder(s) van de offerteaanvraag zijn letterlijk (voor zover mogelijk) en geanonimiseerd overgenomen. De geanonimiseerde vragen en de antwoorden zijn in deze Nota verwerkt.

Ref. nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
1	Offerteaanvraag, paragraaf 5.1	Kan de Aanbestedende Dienst aangeven welke functies of rollen vertegenwoordigd zijn in de beoordelingscommissie?	Enterprise architect, technisch architect, i-adviseur, functioneel beheerder en ciso.
2	Prijzenblad	In het prijzenblad wordt gevraagd naar de structurele jaarlijkse kosten. Kan de Aanbestedende Dienst verduidelijken: 1. Of inschrijvers hier de kosten per jaar dienen op te geven, of de totale kosten over de looptijd van de overeenkomst? 2. Indien de totale kosten worden bedoeld, van welke contractduur inschrijvers moeten uitgaan bij de berekening (bijvoorbeeld de initiële looptijd of de maximale looptijd inclusief verlengingen)?	Het gaat hier om de structurele kosten per jaar en niet over de totale looptijd.
3	Nvl ref 90	Kunt u ook bevestigen dat het om de genoemde ~50 koppelingen gaat, kortom alles onder paragraaf 1.4 met uitzondering van de koppelingen op gegevensmagazijn Key2datadistributie.	Het betreft alle circa 50 koppelingen die momenteel via de huidige ESB-omgeving worden ontsloten, zoals opgenomen in paragraaf 1.4 van de leidraad, met uitzondering van de koppelingen via het gegevensmagazijn Key2Datadistributie. Uitbreiding van het aantal koppelingen in de toekomst is waarschijnlijk, bijvoorbeeld in het kader van de (gedeeltelijke) uitfasering van het huidige on-premise gegevensmagazijn. Deze mogelijke toekomstige uitbreiding maakt echter geen onderdeel uit van de beoordelingsscope van deze aanbesteding.
4	PvE eis 3.4	Kunt u toelichten op welke wijze u zekerheid verkrijgt over de feitelijke werking van de BIO2-maatregelen over een langere periode, indien er geen gebruik wordt gemaakt van onafhankelijke auditrapportage (zoals SOC 2 / ISAE 3402 type II) die juist deze werking toetsen?	Met deze eis beoogt de opdrachtgever redelijke zekerheid te verkrijgen over de feitelijke werking van relevante informatiebeveiligingsmaatregelen gedurende de looptijd van de dienstverlening. Daarbij gaat het nadrukkelijk niet om een eenmalige momentopname; in het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst. Indien geen gebruik wordt gemaakt van onafhankelijke assurance-rapportages die de werking van maatregelen over een langere periode toetsen (zoals SOC 2 / ISAE 3402 type II), kan de opdrachtgever deze zekerheid verkrijgen door middel van het opvragen en beoordelen van onderliggende documentatie, het uitvoeren van (gerichte) steekproeven of het inzien van technische en organisatorische maatregelen. Dit vraagt inspanning van zowel opdrachtgever als leverancier. Een auditverklaring is daarom geen verplichting, maar wordt wel gezien als een efficiënte en proportionele manier om deze zekerheid te verkrijgen, zonder dat beide partijen structureel worden belast met detailcontroles.

5	PvE eis 3.29	<p>Wij onderschrijven dat een ISO 27001-certificering op zichzelf onvoldoende inzicht biedt in de feitelijke werking van beveiligingsmaatregelen. Een SOC 2 of ISAE 3402 type II rapportage waarin GIBIT en BIO2 eisen zijn meegenomen, waarmee structureel en onafhankelijk inzicht wordt geboden in de werking van relevante beveiligingsmaatregelen biedt dat wel. Hiermee wordt ook dubbele auditlast voorkomen.</p> <p>Bent u bereid om een dergelijke rapportage als invulling van of onderdeel van het jaarlijkse auditrecht als eis op te nemen? Indien niet, kunt u beargumenteren hoe u borgt dat de gevraagde maatregelen op een proportionele wijze worden getoetst?</p>	<p>Het recht op een jaarlijkse security review of audit blijft een zelfstandig contractueel recht van de opdrachtgever en wordt niet vervangen door een SOC 2 of ISAE 3402 type II rapportage. Dit auditrecht wordt uitsluitend toegepast indien daar aanleiding toe is, bijvoorbeeld bij twijfels, signalen of incidenten.</p> <p>De opdrachtgever heeft geen intentie om leveranciers onnodig te belasten met audits, maar moet in het kader van BIO2/NIS2 aantoonbaar kunnen maken dat informatie bij leveranciers veilig wordt verwerkt en dat hierop controle wordt gehouden.</p> <p>Een onafhankelijke auditverklaring wordt gezien als een efficiënt en proportioneel middel om deze zekerheid te verkrijgen en kan bijdragen aan het beperken van aanvullende reviews, maar kan nooit dienen als vervanging of beperking van het auditrecht.</p>
6	Leidraad 1.4	<p>In paragraaf 1.4 (Huidige situatie) wordt beschreven dat binnen de gemeente reeds gebruik wordt gemaakt van bestaande ESB-oplossingen en koppelingen, waaronder een ESB van Enable-U. Daarnaast wordt in paragraaf 2.6.4 (pagina 14) ingegaan op het voorkomen van verstoring van de mededinging.</p> <p>Kunt u toelichten op welke wijze wordt geborgd dat er sprake is van een gelijk speelveld tussen inschrijvers, met name in situaties waarin partijen mogelijk reeds betrokken zijn bij (delen van) het huidige integratielandschap?</p>	<p>De aanbestedende dienst heeft de huidige situatie en scope zodanig beschreven dat alle inschrijvers op basis van dezelfde informatiepositie een migratie-aanpak kunnen ontwerpen. Daarbij is expliciet opgenomen dat in de huidige situatie gebruik wordt gemaakt van meerdere integratievoorzieningen, waaronder een bestaande ESB-oplossing (zie Aanbestedingsleidraad Enterprise Service Bus, §1.4). De uitwerking van de migratie-aanpak wordt nadrukkelijk bij de inschrijver belegd. In het kader van gunningscriterium 1 (Plan van aanpak transitie en migratie) wordt gevraagd om een concreet en uitvoerbaar plan waarmee de oplossing uiterlijk per 1 januari 2027 gereed is, met minimale impact op de bedrijfsvoering.</p> <p>Daarnaast is in het Programma van Eisen vastgelegd dat de leverancier er minimaal zorg voor draagt dat de huidige koppelingen volledig operationeel blijven en dat een plan van aanpak wordt geleverd voor de migratie van de bestaande koppelingen naar de nieuwe omgeving.</p> <p>Ter mitigatie van vendor lock-in en ter beperking van een mogelijk voordeel voor zittende leveranciers, bevat het PvE aanvullende eisen die overdraagbaarheid en toetsbaarheid borgen, waaronder:</p> <p>exporteerbaarheid van ESB-koppelingen en configuraties; en oplevering van volledige koppel-documentatie per koppeling (inclusief visueel overzicht en interface-specificaties).</p> <p>Eventuele kennisoverdracht met bestaande leveranciers (zoals documentatie, runbooks of bekende aandachtspunten) maakt geen onderdeel uit van de aanbestedingsstukken en wordt niet selectief verstrekt. Indien kennisoverdracht noodzakelijk wordt geacht, dient dit door de winnende inschrijver te worden uitgewerkt als onderdeel van het plan van aanpak na gunning.</p>
7	NvI ref 79, 76, 116 en 117	<p>In uw beantwoording bij ref. 79, 76, 116 en 117 (Nota van Inlichtingen I) geeft u aan dat er geen volledig inzicht beschikbaar is in onder andere koppelingen, certificaten, testsets en documentatie. Tevens geeft u bij ref. 20 en 86 aan dat nadere invulling en uitwerking bij de inschrijver wordt gelegd.</p> <p>Kunt u toelichten hoe wordt omgegaan met risico's die voortkomen uit deze onvolledige of ontbrekende informatie over de huidige situatie, en op welke wijze wordt geborgd dat deze niet eenzijdig bij de opdrachtnemer worden belegd?</p>	<p>Risico's door onvolledige kennisoverdracht met bestaande leveranciers (zoals documentatie, runbooks of bekende aandachtspunten) maakt geen onderdeel uit van de aanbestedingsstukken. Indien gebrek aan kennisoverdracht tot risico's leidt, dient dit door de winnende inschrijver te worden uitgewerkt als onderdeel van het plan van aanpak na gunning.</p>

8	Nvl 1 ref 9	In uw beantwoording bij ref. 9 (Nota van Inlichtingen I) geeft u aan dat meerwaarde zich niet altijd volledig objectief laat vaststellen. Kunt u toelichten hoe u waarborgt dat de beoordeling van meerwaarde op een consistente, toetsbare en niet-discriminerende wijze plaatsvindt, zodat alle inschrijvers op gelijke wijze worden beoordeeld en een gelijk speelveld wordt geborgd?	<p>Om consistentie en objectiviteit te waarborgen, wordt de beoordeling uitgevoerd door een multidisciplinair beoordelingsteam. De individuele beoordelingen worden vervolgens gezamenlijk besproken en gekalibreerd.</p> <p>Daarnaast wordt iedere beoordeling gemotiveerd en herleidbaar vastgelegd, zodat deze toetsbaar is en achteraf inzichtelijk kan worden gemaakt op basis van welke overwegingen een bepaalde score is toegekend.</p> <p>Op deze wijze wordt geborgd dat, ondanks de inherente beoordelingsruimte bij kwalitatieve criteria, alle inschrijvers op gelijke, consistente en niet-discriminerende wijze worden beoordeeld en sprake is van een gelijk speelveld.</p>
9	Leidraad 6.2	In paragraaf 6.2 wordt gevraagd om een concept SLA, rekening houdend met de minimumeisen uit Bijlage F – Programma van Eisen. Kunt u aangeven welke aspecten van het concept SLA worden beoordeeld (bijv. serviceniveaus, escalatieprocedures, responstijden, risicobeheersing)? Zonder nadere specificatie is het niet goed mogelijk te bepalen welke elementen u als onderscheidend beschouwt in de beoordeling.	<p>De inschrijver dient een concept-SLA in te dienen als onderdeel van Criteria 3, in lijn met de minimumeisen uit Bijlage F – Programma van Eisen.</p> <p>De SLA vormt het kader voor de afspraken tussen opdrachtgever en opdrachtnemer; conform GIBIT 2023 kunnen hierin na gunning concrete service levels en nadere operationele afspraken worden vastgelegd.</p> <p>In de beoordeling wordt getoetst in hoeverre de concept-SLA:</p> <p>de minimumeisen uit het Programma van Eisen concreet en toetsbaar operationaliseert; helderheid biedt over de verdeling van verantwoordelijkheden tussen opdrachtgever en opdrachtnemer (functioneel en technisch beheer); aansluit bij de gevraagde RACI en het werkproces voor de volledige koppelifecytle (intake, ontwerp, realisatie, test, release en beheer); voorziet in periodieke rapportage en evaluatie, waaronder de in het PvE genoemde halfjaarlijkse rapportage.</p> <p>De beoordeling richt zich daarmee op de mate van volledigheid, samenhang en uitvoerbaarheid van de voorgestelde SLA-afspraken, en niet op vooraf vastgestelde of voorgeschreven serviceniveaus.</p>

10	Leidraad 6.2	<p>In paragraaf 6.2 vraagt u om een heldere en volledige architectuurbeschrijving. Kunt u aangeven welke aspecten u als beoordelingscriteria hanteert bij dit onderdeel (bijv. integratie met bestaande systemen, schaalbaarheid, beveiliging, toekomstbestendigheid)? Zonder nadere specificatie is het niet goed mogelijk te bepalen welke elementen u als onderscheidend beschouwt in de beoordeling.</p>	<p>De beoordelingscommissie beoordeelt de inschrijvingen in onderlinge samenhang en in consensus op de drie gunningscriteria zoals opgenomen in de gunningsleidraad:</p> <p>Plan van aanpak t.b.v. de transitie Beschrijving van de architectuur Service Level Agreement (SLA)</p> <p>Voor het onderdeel beschrijving van de architectuur hanteert de beoordelingscommissie geen afzonderlijke, exact uitgewerkte subcriteria of wegingsfactoren. De beoordeling vindt integraal plaats op basis van de mate waarin de inschrijving overtuigend, consistent en passend is bij de doelstellingen en context van de opdracht.</p> <p>Bij deze beoordeling worden onder meer de volgende aspecten betrokken:</p> <p>Aansluiting op de bestaande ICT- en applicatiearchitectuur van de opdrachtgever Integratie en interoperabiliteit, waaronder koppelbaarheid met bestaande en toekomstige systemen Beveiliging en privacy-by-design, inclusief naleving van relevante wet- en regelgeving Schaalbaarheid en flexibiliteit, met het oog op toekomstige wijzigingen en groei Beheerbaarheid en onderhoudbaarheid van de voorgestelde oplossing Toekomstbestendigheid, waaronder afhankelijkheden, inzet van open standaarden en mate van vendor lock-in Consistentie met het plan van aanpak en de voorgestelde dienstverlening (SLA)</p> <p>De hierboven genoemde aspecten zijn niet limitatief en niet afzonderlijk bepalend, maar dienen ter verduidelijking van de wijze waarop de beoordelingscommissie het criterium architectuurbeschrijving beoordeelt. Van inschrijvers wordt verwacht dat zij een heldere, volledige en samenhangende architectuurbeschrijving aanleveren die inzicht geeft in de kwaliteit en geschiktheid van de voorgestelde oplossing.</p>
11	Leidraad 6.2	<p>In paragraaf 6.2 vraagt u om een concreet en uitvoerbaar plan voor de invoering van het nieuwe systeem, dat dient als uitgangspunt voor de beoordeling van de inschrijver. Kunt u toelichten op welke (sub)criteria dit plan wordt beoordeeld, en hoe de mate van concreetheid en uitvoerbaarheid wordt gewogen? Zonder inzicht in het beoordelingskader is het niet mogelijk om gericht in te schrijven en te waarborgen dat het plan aansluit bij uw verwachtingen.</p>	<p>Zie vraag 6, 9 en 10.</p>
12	Nvl 1 ref 37	<p>Kunt u toelichten welke afwijkingsmarge of bandbreedte wordt gehanteerd bij de beoordeling of een prijs ‘significant afwijkt’ van het gemiddelde, en hoe deze wordt toegepast bij de toetsing op abnormaal lage inschrijvingen, zodat inschrijvers hun prijsstelling op consistente en realistische wijze kunnen onderbouwen?</p>	<p>Bij de beoordeling of een prijs ‘significant afwijkt’ van het gemiddelde wordt geen vaste numerieke afwijkingsmarge gehanteerd. De gemeente laat dit bewust open, zodat beoordelaars kunnen inschatten of een afwijkende prijs op een plausibele en goed onderbouwde manier is verantwoord.</p>

13	Nvl 1 ref 26,99,112,113,114	<p>In de Nota van Inlichtingen (ref. 112 en 113) wordt aangegeven dat de uitfasering en/of migratie van het huidige gegevensmagazijn onderdeel kan zijn van de opdracht, terwijl tevens wordt benoemd dat nog niet duidelijk is of een gegevensmagazijn in de toekomstige situatie nodig blijft.</p> <p>In het kader van de beweging richting Common Ground en het principe van “data bij de bron”, ontvangen wij graag een nadere toelichting op de rol en positionering van het gegevensmagazijn in de beoogde eindsituatie.</p> <p>Kunt u in dat kader verduidelijken:</p> <p>1. In hoeverre wordt van de inschrijver verwacht dat deze faciliteert in de transitie naar een situatie waarin gegevensuitwisseling meer direct bij de bron plaatsvindt, rekening houdend met de afhankelijkheden van afnemende systemen en ketenpartners?</p> <p>2. Hoe ziet de aanbestedende dienst de fasering en verantwoordelijkheid van deze transitie, met name in relatie tot de gereedheid van afnemende applicaties en externe leveranciers?</p> <p>3. Op welke wijze dienen inschrijvers rekening te houden met de mogelijke uitfasering of migratie van het gegevensmagazijn in hun prijsstelling (bijvoorbeeld als onderdeel van de scope, optioneel of via nadere uitwerking na gunning)?</p>	<p>De aanbestedende dienst bevindt zich in een transitie naar een meer bron gerichte gegevensvoorziening. Tegelijkertijd is sprake van een bestaande informatievoorziening waarin het huidige gegevensmagazijn nog een rol vervult voor diverse afnemende applicaties en ketenpartners. Van de inschrijver wordt verwacht dat deze kan inspelen op en faciliteren in ontwikkelingen op het gebied van integratie en gegevensuitwisseling. Dit is nader uitgewerkt in de functionele eisen en de eisen ten aanzien van koppelingen en integratie. De aanbestedende dienst voorziet een gefaseerde transitie, waarbij rekening wordt gehouden met de gereedheid van afnemende applicaties; De regie op deze transitie ligt bij de aanbestedende dienst. Van de inschrijver wordt verwacht dat dezede transitie ondersteunt en faciliteert;technische en architecturale opties inzichtelijk maakt; en kan omgaan met een hybride situatie waarin meerdere ontsluitingsvormen naast elkaar bestaan. In de uitvraag is opgenomen dat de inschrijver dient aan te geven of en op welke wijze hij de mogelijke uitfasering en/of migratie van het huidige on premise gegevensmagazijn kan ondersteunen. De daadwerkelijke uitvoering van uitfasering of migratie maakt niet standaard onderdeel uit van de vaste scope; Inschrijvers dienen hier in hun prijsstelling rekening mee te houden door deze werkzaamheden niet als verplicht onderdeel van de basisdienst op te nemen, maar als optionele of nader overeen te komen dienstverlening.</p>
14	Leidraad 1.5	<p>In paragraaf 1.5 wordt “proactief beheer van de koppelingen” uitgevraagd, terwijl in het PvE tevens uitgebreide beheerfunctionaliteiten via een beheerders-GUI zijn opgenomen. Kunt u toelichten hoe de verdeling van verantwoordelijkheden is voorzien tussen opdrachtgever en opdrachtnemer ten aanzien van monitoring, signalering, opvolging en herstel van verstoringen? Daarnaast ontvangen wij graag een indicatie van de capaciteit (in FTE/uren per week) die de gemeente beschikbaar stelt voor functioneel beheer, zodat inschrijvers hun dienstverlening hierop kunnen afstemmen.</p>	<p>Met proactief beheer van koppelingen bedoelt de gemeente Heerenveen dat de opdrachtnemer actief verantwoordelijkheid neemt voor de werking en continuïteit van de koppelingen, en niet uitsluitend faciliteert door het beschikbaar stellen van monitoringinformatie. Concreet houdt dit in dat de opdrachtnemer de werking van koppelingen continu bewaakt, zowel technisch als functioneel; zelfstandig signaleert en alarmeert bij verstoringen, fouten of afwijkingen, zonder dat de gemeente deze eerst hoeft te constateren; initieel onderzoek uitvoert naar de aard en oorzaak van de verstoring; binnen de afspraken uit de SLA zorgdraagt voor opvolging en herstel, dan wel heldere escalatie. De in het PvE gevraagde beheerfunctionaliteiten via een beheerders GUI zijn bedoeld als ondersteunend hulpmiddel voor inzicht, transparantie en regie, maar vervangen niet de primaire beheerverantwoordelijkheid van de opdrachtnemer. De rol van de gemeente richt zich primair op functionele beoordeling van meldingen en impact; prioritering en afstemming met gebruikers en ketenpartners; besluitvorming bij structurele wijzigingen of verbeteringen. De gemeente is niet primair verantwoordelijk voor technische monitoring of eerste lijn signalering van verstoringen in koppelingen. De gemeente Heerenveen voorziet in functioneel beheer op de geleverde oplossing. De inzet in FTE/uren is afhankelijk van fase, gebruik en incidentvolume en wordt waar nodig ingericht binnen de bestaande beheerorganisatie. Er wordt geen vaste capaciteitsindicatie in FTE of uren per week afgegeven.</p>

15	PvE eis 1.6	<p>In de stukken wordt vermeld dat de inschrijver moet voorzien in de mogelijkheid om in de toekomst over te stappen op een centrale (s)ftp-omgeving. Kunt u bevestigen dat hierbij uitsluitend SFTP wordt bedoeld?</p> <p>Tevens vernemen wij graag welke functionele processen of gegevensstromen via deze centrale SFTP-voorziening worden voorzien.</p>	<p>In de aanbestedingsstukken wordt met (s)ftp bedoeld dat de oplossing moet kunnen voorzien in secure file transfer, waarbij SFTP het uitgangspunt is. De toevoeging (s) is opgenomen om aan te geven dat in de huidige situatie nog verschillende file-based integratievormen voorkomen. De vraag richt zich erop dat de inschrijver ook ondersteuning biedt voor file-based integraties, zoals deze op dit moment binnen diverse processen en ketens nog worden toegepast. Het betreft hierbij zowel bestaande als mogelijk nog te handhaven gegevensstromen in de transitiefase. Er is door de aanbestedende dienst geen uitputtende opsomming gemaakt van specifieke processen of gegevensstromen die gebruikmaken van (S)FTP. Dit kan per domein, applicatie of ketenpartner verschillen en maakt onderdeel uit van de bestaande situatie. De eis is daarom voorzieningsgericht: de inschrijver moet aantonen dat de geboden oplossing een centrale en beheersbare (S)FTP-voorziening kan ondersteunen, indien en zolang file-gebaseerde uitwisseling noodzakelijk is, naast modernere integratievormen. Daarmee is (S)FTP nadrukkelijk geen voorkeursarchitectuur voor nieuwe integraties, maar een faciliteit om continuïteit te borgen in een hybride overgangssituatie</p>
16	PvE eis 5.3	<p>Kunt u toelichten op welke wijze wordt geborgd dat alle inschrijvers beschikken over een gelijk informatieniveau met betrekking tot de huidige koppelingen en configuraties, zodat een realistische en vergelijkbare inschrijving kan worden opgesteld?</p>	<p>Zie vraag en antwoord 6.</p>
17	PvE eis 5.3	<p>In de stukken wordt gesteld dat de ESB-oplossing “alle gangbare vormen van interfaces” ondersteunt, conform de Common Ground/VNG-gedachte. Kunt u specificeren wat u verstaat onder "gangbaar", welke interfaces zijn dat? En hoe ziet u dit in relatie tot nieuwe versies van de bestaande interfaces? En zijn toekomstig nieuwe interfaces die voortkomen uit de Common Groun/VNG-gedachte buiten scope van deze aanbesteding? We weten immers niet welke interfaces er in de toekomst bijkomen.</p>	<p>In de aanbestedingsstukken wordt met “alle gangbare vormen van interfaces” bedoeld dat de ESB-oplossing in staat is om zowel bestaande als hedendaagse, algemeen toegepaste integratievormen te ondersteunen, passend bij de huidige gemeentelijke praktijk en de ontwikkeling richting Common Ground.</p> <p>Van de inschrijver wordt verwacht dat de oplossing zowel bestaande integratiepatronen als nieuwere vormen van gegevensuitwisseling kan ondersteunen, zodat gedurende een overgangsperiode meerdere typen interfaces naast elkaar kunnen bestaan. Ten aanzien van nieuwe versies van bestaande interfaces geldt dat de oplossing hierop moet kunnen aansluiten, voor zover deze vallen binnen de normale doorontwikkeling van de huidige integraties en standaarden.</p> <p>De aanbestedende dienst onderkent dat toekomstige interfaces en standaarden die voortkomen uit de verdere ontwikkeling van Common Ground/VNG op dit moment niet volledig voorspelbaar zijn. Deze vallen daarom niet als concrete, vooraf gespecificeerde levering binnen de vaste scope van deze aanbesteding. Wel wordt van de inschrijver verwacht dat de voorgestelde ESB-oplossing architectonisch toekomstbestendig is en zodanig is ontworpen dat aansluiting op nieuwe standaarden en interfaces in de toekomst mogelijk is.</p>

18	PvE eis 5.1	<p>In de stukken is als eis opgenomen dat de inschrijver aantoonbaar beschrijft hoe de ESB aansluit op relevante open standaarden en berichtenstandaarden uit GEMMA/Forum Standaardisatie, incl. beheer van wijzigingen. Betekent dit dat alle applicaties die (nu en in de toekomst) willen koppelen met de ESB altijd ook moeten voldoen aan deze standaarden?</p>	<p>In de aanbestedingsstukken wordt met “alle gangbare vormen van interfaces” bedoeld dat de ESB-oplossing in staat is om zowel bestaande als hedendaagse, algemeen toegepaste integratievormen te ondersteunen, passend bij de huidige gemeentelijke praktijk en de ontwikkeling richting Common Ground.</p> <p>Van de inschrijver wordt verwacht dat de oplossing zowel bestaande integratiepatronen als nieuwere vormen van gegevensuitwisseling kan ondersteunen, zodat gedurende een overgangsperiode meerdere typen interfaces naast elkaar kunnen bestaan. Ten aanzien van nieuwe versies van bestaande interfaces geldt dat de oplossing hierop moet kunnen aansluiten, voor zover deze vallen binnen de normale doorontwikkeling van de huidige integraties en standaarden.</p> <p>De aanbestedende dienst onderkent dat toekomstige interfaces en standaarden die voortkomen uit de verdere ontwikkeling van Common Ground/VNG op dit moment niet volledig voorspelbaar zijn. Deze vallen daarom niet als concrete, vooraf gespecificeerde levering binnen de vaste scope van deze aanbesteding. Wel wordt van de inschrijver verwacht dat de voorgestelde ESB-oplossing architectonisch toekomstbestendig is en zodanig is ontworpen dat aansluiting op nieuwe standaarden en interfaces in de toekomst mogelijk is.</p>
19	Leidraad 1.3 en 1.4	<p>Voor het kunnen borgen van een gelijk speelveld tussen inschrijvers is het van belang dat alle partijen onder gelijke contractuele uitgangspunten inschrijven. Kunt u toelichten hoe wordt omgegaan met eventuele lopende overeenkomsten met betrekking tot de huidige ESB-koppelingen per ingangsdatum van de nieuwe overeenkomst? En kunt u bevestigen dat deze geen invloed hebben op de beoordeling van inschrijvingen?</p>	<p>De aanbestedende dienst hecht aan een gelijk speelveld.</p> <p>Bij aanvang van de nieuwe overeenkomst dient de inschrijver in haar plan van aanpak aan te geven hoe een gecontroleerde transitie wordt ingericht.</p> <p>De aanbestedende dienst bevestigt dat eventuele lopende overeenkomsten en de daaruit voortvloeiende situatie geen onderdeel vormen van de beoordelingsgrondslag en geen invloed hebben op de beoordeling van inschrijvingen. Beoordeling vindt uitsluitend plaats op basis van de gepubliceerde aanbestedingsstukken, de daarin opgenomen eisen en gunningscriteria, en de door inschrijvers ingediende stukken.</p>
20	Leidraad 1.4	<p>Om een realistische en onderling vergelijkbare inschrijving te kunnen opstellen, is inzicht in de aard en complexiteit van de koppelingen noodzakelijk. In de huidige lijst ontbreekt per koppeling een (korte) omschrijving, de toegepaste berichtstandaard (bijv. STUF 2.10/STUF 3.10/Haal Centraal/Digikoppeling) en de netwerktoegang (Diginetwerk of internet).</p> <p>Kunt u deze informatie per koppeling opnemen in de NVI?</p>	<p>De gevraagde detailinformatie per koppeling (omschrijving, berichtstandaard en netwerktoegang) is momenteel niet beschikbaar en wordt daarom niet opgenomen in de Nota van Inlichtingen.</p> <p>De aanbesteding is bewust zodanig ingericht dat inschrijvers een generieke en toekomstbestendige integratievoorziening aanbieden die kan omgaan met variatie en onzekerheid in aard en complexiteit van koppelingen.</p> <p>In het Plan van Aanpak en de architectuurbeschrijving wordt van inschrijvers verwacht dat zij beschrijven op welke wijze hun oplossing en werkwijze omgaan met verschillen in berichtstandaarden, ontsluitingsvormen en netwerktoegang, en hoe nieuwe of gewijzigde koppelingen op een beheersbare wijze kunnen worden gerealiseerd</p>

21	Prijzenblad	<p>In de gunningssystematiek wordt een afzonderlijke weging gehanteerd voor (i) structurele jaarlijkse kosten (50%), (ii) eenmalige kosten (35%) en (iii) het all-in uurtarief (15%).</p> <p>Leverancier merkt op dat deze systematiek geen integrale prijsvergelijking over de totale looptijd van de overeenkomst (Total Cost of Ownership, TCO) mogelijk maakt. Hierdoor ontstaat ruimte voor strategische prijsstelling, bijvoorbeeld door lage eenmalige kosten te hanteren en kosten te verschuiven naar de exploitatiefase.</p> <p>Leverancier merkt daarnaast op dat deze systematiek in de praktijk een relatief voordeel kan opleveren voor de zittende leverancier, die reeds beschikt over een ingerichte omgeving en daardoor lagere (of reeds afgeschreven) implementatiekosten kan hanteren. Hierdoor kan een ongelijk speelveld ontstaan tussen zittende en nieuwe inschrijvers.</p> <p>Binnen IT- en SaaS-aanbestedingen is het gebruikelijk om uit te gaan van een TCO-benadering, waarbij alle kostencomponenten over de (maximale) looptijd van de overeenkomst in samenhang worden beoordeeld.</p> <p>Kan opdrachtgever toelichten waarom niet is gekozen voor een TCO-benadering, en is opdrachtgever bereid de gunningssystematiek zodanig aan te passen dat een integrale prijsvergelijking over de totale looptijd (TCO) plaatsvindt, zodat strategische prijsstelling wordt beperkt en een evenwichtiger speelveld ontstaat?</p>	<p>De gemeente heeft bewust gekozen voor een gunningssystematiek waarbij de verschillende kostencomponenten – structurele jaarlijkse kosten, eenmalige kosten en het all-in uurtarief – separaat van elkaar worden beoordeeld. Juist doordat de kostencomponenten afzonderlijk worden beoordeeld, maakt het hanteren van een TCO-benadering geen materieel verschil voor de beoordeling van de eenmalige kosten. De impact van deze kosten wordt immers reeds expliciet en met een eigen weging betrokken in de beoordeling.</p> <p>Daarbij geldt dat de eenmalige kosten percentueel minder zwaar wegen dan de structurele jaarlijkse kosten en, in samenhang bezien, het all-in uurtarief. Bovendien weegt de kwaliteit zwaarder dan de prijscomponent. Dit betekent dat ook andere marktpartijen dan de zittende leverancier een reële kans maken om de opdracht te verwerven.</p> <p>Tegelijkertijd achten wij het van belang dat ook eenmalige kosten onderdeel uitmaken van de beoordeling. Als aanbestedende dienst hebben wij immers de verantwoordelijkheid om niet alleen naar jaarlijkse lasten te kijken, maar ook naar initiële investeringen. Dit heeft directe impact op de doelmatigheid van de besteding van publieke middelen.</p> <p>In reactie op uw vraag: wij achten het voldoende om inzicht te verkrijgen in de structurele jaarlijkse kosten per jaar, die desgewenst eenvoudig kunnen worden geëxtrapoleerd over de looptijd van de overeenkomst.</p>
22	PvE eis 3.30	<p>Niet alle eisen zijn van toepassing op onderaannemers. Kunt u iets specificeren op welke eisen u doelt?</p>	<p>Niet alle eisen zijn één-op-één van toepassing op onderaannemers of standaardcomponenten. De leverancier blijft als contractpartij verantwoordelijk voor de gehele keten en bepaalt zelf welke eisen, gelet op aard en rol van de onderaannemer of component, van toepassing zijn om te voldoen aan het door de opdrachtgever gevraagde niveau.</p> <p>Voor de opdrachtgever is het essentieel om aantoonbaar in controle te zijn over de veiligheid, betrouwbaarheid en continuïteit van de dienstverlening, ook wanneer delen daarvan door derden worden geleverd. De leverancier borgt dit door relevante eisen – met name op het gebied van beveiliging, privacy en continuïteit – passend door te vertalen naar onderaannemers en dit expliciet vast te leggen in de verwerkingsovereenkomst.</p> <p>Indien twijfel bestaat over de toepasselijkheid of toereikendheid van genomen maatregelen in een specifieke situatie, kan dit met de opdrachtgever worden afgestemd.</p>
23	PvE eis 3.28	<p>Wij hebben kennisgenomen van de NIS2-gerelateerde eis in de aanbesteding. Wij merken op dat de beveiligingsmaatregelen die relevant zijn voor ondersteuning van uw NIS2-verplichtingen reeds zijn opgenomen in de aanbesteding (zoals ISO 27001-certificering en interne beveiligingsprotocollen). Op basis hiervan biedt een aparte roadmap voor NIS2-compliance naar onze inschatting weinig toegevoegde waarde.</p> <p>Wel willen wij benadrukken dat wij volledig bereid zijn nadere contractuele afspraken te maken over audits, rapportages, incidentmanagement en andere ketenafspraken, zodat de NIS2-compliance van de gemeente effectief wordt ondersteund.</p> <p>Bent u derhalve bereid de roadmap te laten vervallen en in te stemmen dat na gunning noodzakelijke aanvullende afspraken worden gemaakt? Kunt u hiermee instemmen?</p>	<p>De NIS2-verplichtingen voor leveranciers zijn in de kern niet bedoeld als een op zichzelf staand, uitgebreid normenkader. Voor overheden is met BIO2 reeds een samenhangende en uitgebreide set aan maatregelen vastgesteld die mede is voorbereid op de komst van NIS2. Voor leveranciers geldt NIS2, vergelijkbaar met ISO 27001, vooral als kader om relevante risico's te beoordelen en bewuste keuzes te maken in de invulling van maatregelen.</p> <p>De gevraagde roadmap is bedoeld om inzicht te geven in de wijze waarop de voor de dienstverlening relevante NIS2-vereisten, zoals uitgewerkt in BIO2, worden ingevuld. Daarbij volstaat een roadmap op hoofdlijnen; een uitgewerkte detailplanning is niet vereist.</p> <p>De roadmap-eis wordt niet laten vervallen. De roadmap dient primair als indicatie van de mate waarin de leverancier volwassen is op het gebied van informatiebeveiliging en in hoeverre de organisatie bewust en gestructureerd omgaat met de relevante NIS2- en BIO2-vereisten.</p>

24	PvE eis 3.25	Kunt u aangeven welke continuïteitseisen u precies verlangd? Zo niet, bent u bereid hier na gunning nadere afspraken over te maken?	<p>Met deze eis wordt geen uitputtende lijst van continuïteitseisen voorgeschreven. De opdrachtgever vraagt de leverancier om inzichtelijk te maken hoe binnen de oplossing wordt geborgd dat berichtenverkeer via de servicebus betrouwbaar wordt afgehandeld en dat berichten bij verstoringen of uitval niet verloren gaan.</p> <p>De invulling hiervan wordt nadrukkelijk bij de leverancier gelegd en dient passend te zijn bij de architectuur en het risicoprofiel van de oplossing, in lijn met de continuïteitsprincipes uit GIBIT 2023. De beantwoording wordt beoordeeld op de mate waarin deze aantoonbaar zekerheid biedt over de continuïteit van het berichtenverkeer.</p> <p>Indien nodig kunnen na gunning nadere afspraken worden gemaakt over de uitwerking hiervan.</p>
25	Overeenkomst 14.5	Wij vragen u te bevestigen of u akkoord gaat met een beperking van deze verplichting tot drie (3) maanden na beëindiging van de Overeenkomst, zodat correcties aan de geleverde Data alleen kosteloos worden uitgevoerd binnen deze periode.	Niet akkoord.
26	Overeenkomst 14.1	<p>In artikel 14.1 wordt bepaald dat leverancier opdrachtgever informeert indien bij de ICT-prestatie of dienstverlening data wordt gegenereerd, verzameld of anderszins verworven.</p> <p>Leverancier merkt op dat binnen SaaS-dienstverlening ook data kan worden gegenereerd of verwerkt die geen betrekking heeft op opdrachtgever, zoals generieke systeemdata (die ook niet per definitie onder bedrijfsvertrouwelijke informatie hoeft te vallen)</p> <p>Kan opdrachtgever bevestigen dat de in dit artikel bedoelde verplichtingen uitsluitend zien op data die specifiek betrekking heeft op (of herleidbaar is tot) opdrachtgever en/of diens gebruik van de dienstverlening, en derhalve niet op generieke systeemdata?</p>	<p>Het uitgangspunt “gegevens bij de bron” ziet op het voorkomen van functionele duplicaten en het leidend maken van de bronregistratie (NORA/GEMMA). Dit principe staat tijdelijke of technische opslag ten behoeve van logging, monitoring, certificaat en sleutelbeheer, queueing/retries en auditability toe, voor zover deze opslag: (i) uitsluitend operationeel wordt gebruikt en geen alternatieve bron vormt; (ii) dataminimaal en beveiligd is ingericht conform BIO/BIO2 (incl. bewaartermijnen en toegang); en (iii) de herleidbaarheid naar de bron waarborgt. Deze invulling sluit aan op de zorgplicht onder de Cyberbeveiligingswet (NIS2) en de beveiligingsvoorschriften in o.a. Digikoppeling. Daarmee bevestigen wij dat tijdelijke opslag voor technische doeleinden wordt toegestaan, mits ingericht binnen bovengenoemde kaders.</p>

27	Overeenkomst 12	<p>Leverancier merkt op dat het door u gehanteerde facturatieschema niet volledig is. Leverancier zou deze afspraken graag nader willen specificeren door een expliciet facturatieschema overeen te komen die recht doet aan de uitgangspunten van de GIBIT, zodat er sprake is van een balans tussen enerzijds het risico van voorfinanciering door Leverancier en om daarnaast een prikkel over te houden om tot een correcte Implementatie te komen. Kunt u akkoord gaan met het volgende schema?</p> <p>Eenmalige vergoedingen Van de eenmalige vergoedingen is:</p> <ul style="list-style-type: none">- 30% verschuldigd en facturering na opdrachtverstrekking,- 40% verschuldigd en facturering bij installatie (interne) omgeving;- 20% verschuldigd en facturering na ingebruikname voor productieve doeleinden;- 10% verschuldigd en facturering na decharge, uiterlijk op [datum opnemen paar maanden na ingebruikname] <p>Periodieke vergoedingen</p> <ul style="list-style-type: none">- Gebruiksrechten van de software zijn voor 100% bij live gang van de omgeving verschuldigd, waarbij:<ul style="list-style-type: none">o 70% bij start opleidingen wordt gefactureerd en;o 30% na ingebruikname voor productieve doeleinden.- Kosten voor Hosting zijn voor 100% verschuldigd bij levering voor Opleidingsdoeleinden en/of uiterlijk bij Livegang.- Kosten voor Derdenprogrammatuur 100% verschuldigd bij Levering.	<p>Voor de eenmalige vergoedingen geldt:</p> <ul style="list-style-type: none">- 35% bij opdrachtverlening (ondertekening overeenkomsten)- 35% na installatie- 30% na acceptatie of ingebruikname <p>Met de nuance dat bij acceptatie is voldaan aan het volledige programma van eisen, scope van de opdracht en resterende aanbestedingsstukken.</p> <p>Voor de periodieke vergoeding gaat de gemeente akkoord met uw voorstel.</p> <p>Zie aangepaste overeenkomst: "Bijlage E - Raamovereenkomst Enterprise Service Bus (conceptversie - NVI 2)".</p>
28	Overeenkomst 12.3;12.7	<p>Bent u bereid te bevestigen dat de 30%-retentie als bedoeld in artikel 12.7 wordt vrijgegeven uiterlijk binnen dertig (30) kalenderdagen na het moment waarop de Leverancier de Acceptatieprocedure als afgerond beschouwt en de Opdrachtgever geen schriftelijke, onderbouwde bezwaren heeft ingediend, en dat vertraging in de Acceptatieprocedure veroorzaakt door de Opdrachtgever niet kan leiden tot uitstel van de betalingsverplichting?</p>	<p>Akkoord, met de nuance dat bij een schriftelijk bezwaar de periode wordt uitgesteld met een nader te bepalen datum.</p>
29	Leidraad 2.6.1	<p>In paragraaf 2.6.1 wordt bepaald dat inschrijvers die onderdeel uitmaken van een concern een concerngarantie dan wel een 2:403-verklaring dienen te overleggen.</p> <p>Leverancier merkt op dat deze verplichting ook geldt voor inschrijvers die zelfstandig voldoen aan de gestelde geschiktheidseisen en geen beroep doen op de draagkracht van andere entiteiten binnen het concern. In dat geval leidt deze eis ertoe dat ondernemingen die onderdeel uitmaken van een concern feitelijk een aanvullende zekerheid moeten bieden ten opzichte van zelfstandig opererende inschrijvers.</p> <p>Leverancier acht dit niet proportioneel en merkt op dat dit kan leiden tot een ongelijke behandeling van inschrijvers, afhankelijk van hun concernstructuur.</p> <p>Kan opdrachtgever bevestigen dat een concerngarantie of 2:403-verklaring uitsluitend vereist is indien en voor zover de inschrijver een beroep doet op de draagkracht van een andere entiteit binnen het concern?</p>	<p>De verplichting tot het overleggen van een concerngarantie of 2:403-verklaring heeft het karakter van een zekerheidsstelling en staat los van de vraag of een inschrijver een beroep doet op de draagkracht van andere concernentiteiten. Deze eis beoogt te waarborgen dat de financiële positie en continuïteit van de inschrijvende entiteit gedurende de uitvoering van de opdracht voldoende geborgd zijn, ook indien sprake is van concernverhoudingen en mogelijke interne beïnvloeding.</p> <p>Gelet op de aard en omvang van de opdracht wordt deze zekerheidsstelling niet als disproportioneel beschouwd. Dat inschrijvers onderdeel uitmaken van een concern en om die reden met deze verplichting worden geconfronteerd, leidt niet tot een ongeoorloofde ongelijke behandeling.</p>

30	GIBIT 2023 34.4	Hoewel dit uitzonderingsgevallen betreft, kan het is sommige gevallen voor Leverancier niet vooraf duidelijk zijn dat een Update of Upgrade voor downtime of invloed op het gebruik van de ICT Prestatie gaat zorgen. Gaat u ermee akkoord dat de verplichting uit dit artikel geldt voor gevallen waarin Leverancier dit vooraf weet of had kunnen weten?	Niet akkoord.
31	GIBIT 2023 26.9	Kunt u bevestigen dat alle kosten die Leverancier in dit kader redelijkerwijs maakt, kunnen worden doorbelast?	Ditzelfde artikel (ii) geeft hier de ruimte voor, zie de beschrijving: "de kosten in redelijke verhouding staan tot de oorspronkelijke kosten voor de gehele ICT Prestatie (naar rato van de verminderde functionaliteit), met dien verstande dat noodzakelijke verlengingen van Derdenprogrammatuur volledig kunnen worden doorbelast;"
32	GIBIT 2023 23.1	Het is voor Leverancier niet werkbaar dat u vervanging van Personeel verlangt zonder zwaarwegende reden en zonder voorafgaand overleg met Leverancier. Kunt u bevestigen dat u slechts vervanging van Personeel verlangt bij een zwaarwegende reden en slechts nadat u in overleg bent getreden met Leverancier?	Akkoord.
33	GIBIT 2023 22.7	Deze bepaling is voor Leverancier niet duidelijk. Ook in het geval van SaaS dienstverlening kan er sprake zijn van programmatuur van derden waarbij specifiek een gebruiksrecht moet worden geleverd aan de eindgebruiker. Kunt u bevestigen dat ook deze gevallen (waarbij ook de IE-rechten niet bij leverancier liggen), zich kwalificeren als derdenprogrammatuur waar artikel 22 op van toepassing is?	Akkoord.
34	GIBIT 2023 20.4	Leverancier kan op geen enkele wijze afstand doen van enig IE-recht. Kunt u daarom bevestigen dat alle IE-rechten omtrent de ICT-Oplossing of maatwerk bij Leverancier berusten, tenzij hier voor wat betreft maatwerk schriftelijk afwijkende afspraken over worden gemaakt?	Akkoord.
35	GIBIT 2023 18.4	Leverancier kan niet akkoord gaan met deze bepaling. Het is in strijd met de geheimhouding dat vertrouwelijke informatie, zoals opgenomen in een contract, met derden wordt gedeeld. Leverancier verzoekt u daarom nadrukkelijk te bevestigen dat u geen vertrouwelijke informatie zult delen met derden, zonder expliciete schriftelijke toestemming van Leverancier. Kunt u dit bevestigen?	De opdrachtgever kan niet instemmen met het gevraagde. Als aanbestedende dienst is zij gehouden aan wettelijke verplichtingen, waaronder verplichtingen op het gebied van transparantie en openbaarheid, zoals onder meer voortvloeiend uit de geldende wet- en regelgeving. Vertrouwelijke informatie zal door de opdrachtgever zorgvuldig worden behandeld en uitsluitend met derden worden gedeeld voor zover dit noodzakelijk is en binnen de kaders van de toepasselijke wet- en regelgeving. Daarbij wordt rekening gehouden met de gerechtvaardigde belangen van de leverancier. Voor het overige blijven de bepalingen omtrent geheimhouding, zoals opgenomen in de GIBIT 2023, onverkort van toepassing.

36	GIBIT 2023 16.5 iii-iv	<p>Naar aanleiding van uw beantwoording hebben wij nog de volgende nadere vragen.</p> <p>Ten aanzien van artikel 16.5 sub iii (schending van intellectuele eigendomsrechten) Kunt u bevestigen dat de uitzondering op de aansprakelijkheidsbeperking in artikel 16.5 sub iii GIBIT uitsluitend ziet op schendingen van intellectuele eigendomsrechten die binnen de kennis-, invloed- en beheerssfeer van Leverancier vallen?</p> <p>Leverancier begrijpt en onderschrijft dat zij gehouden is te beschikken over de juiste en toereikende licenties voor de door haar geleverde software en gebruikte componenten, en dat zij verantwoordelijk is voor schendingen van intellectuele eigendomsrechten voor zover deze binnen haar eigen kennis-, invloed- en beheerssfeer vallen.</p> <p>Voor zover (gestelde) schendingen van intellectuele eigendomsrechten hun oorzaak vinden in omstandigheden die buiten de kennis, invloed of feitelijke controle van Leverancier liggen, kan Leverancier daarvan geen kennis dragen en vallen dergelijke IE-rechten buiten haar risicosfeer. Wij verzoeken u te bevestigen dat artikel 16.5 sub iii GIBIT niet verder strekt dan deze door Leverancier beheersbare en kenbare intellectuele eigendomsrechten.</p> <p>Ten aanzien van artikel 16.5 sub iv (boetes van toezichthoudende autoriteiten) Leverancier acht de onbeperkte aansprakelijkheid voor door toezichthoudende autoriteiten opgelegde boetes op grond van artikel 16.5 sub iv GIBIT niet proportioneel. Hoewel het risico op het opleggen van hoge boetes – in het bijzonder boetes die de aansprakelijkheidslimieten van artikel 16.3 en 16.4 GIBIT overstijgen – beperkt is, dient Leverancier haar potentiële risico's ook beheersbaar te houden teneinde haar continuïteit en bedrijfsvoering niet in gevaar te brengen. Dit geldt temeer nu dergelijke boetes in de praktijk niet verzekeraar zijn.</p> <p>Voorts geldt dat de aanleiding voor het opleggen van een boete niet uitsluitend kan zijn gelegen in de applicatie zelf. In het kader van deze opdracht verricht Leverancier haar werkzaamheden immers overeenkomstig de instructies van Ondrachtgever hetgeen ook door de GIBIT en de</p>	Akkoord.
37	GIBIT 2023 16.3 en 16.4	<p>Vraag 1: Gezien de te verwachten opdrachtwaarde en hetgeen gebruikelijk is in onze markt zijn wij van mening dat de het redelijk is om de totale aansprakelijkheid gedurende de looptijd van de Overeenkomst te beperken tot een bepaald bedrag. Mocht meermaals sprake zijn tekortkomingen waarbij wij schade vergoeden, is het op een gegeven moment nodig dat de overeenkomst wordt beëindigd. Dit om te voorkomen dat er schade is en elk jaar een bedrag van 4x de Jaarvergoeding kan worden gevorderd. Bent u derhalve bereid om overeen te komen dat de totale vergoeding voor schade in geen geval meer zal bedragen dan € 2.500.000,-?</p> <p>Vraag 2: Kunt u, om onduidelijkheden te voorkomen en om te voorkomen dat onbedoeld (zie toelichting GIBIT) sprake is van (buitenproportionele) onbeperkte aansprakelijkheid, bevestigen dat de aansprakelijkheidsbeperking(en) uit artikel 16 geldt voor aansprakelijkheid uit welke hoofde of op welke rechtsgrond dan ook?</p>	Akkoord.

38	GIBIT 2023 13	<p>Hoewel we begrijpen dat u grip wil houden op de toegepaste algoritmes en dit controleerbaar moet zijn (geen black box), zijn de verplichtingen in artikel 13 erg ruim geformuleerd. Uit de toelichting op de GIBIT 2023 blijkt al dat het wenselijk kan zijn om deze bepalingen nader uit te werken waarbij recht wordt gedaan aan de uitgangspunten van de GIBIT.</p> <p>We stellen voor artikel 13.1 als volgt te wijzigen:</p> <p>13. Met betrekking tot Algoritmische toepassing komen partijen overeen dat:</p> <p>i. de onderliggende verwerking van data (waaronder begrepen de op basis daarvan getrokken conclusies) plaatsvindt overeenkomstig de toepasselijke Verwerkersovereenkomst, en eventueel andere, overeengekomen, relevante wetgeving met betrekking tot Algoritmische toepassingen. In het geval van nieuwe relevante wetgeving die ten tijde van het aangaan van de overeenkomst nog niet in werking is getreden, zullen partijen in overleg treden over de gevolgen hiervan, waaronder de eventuele meerkosten. Leverancier is daarbij gerechtigd een passend alternatief voor de Algoritmische toepassing aan te bieden, waaronder het laten vervallen van de Algoritmische toepassing.</p> <p>ii. data volgens een gestructureerde aanpak wordt verwerkt teneinde onder meer sociaal geconstrueerde vertekening, onnauwkeurigheden, fouten, vergissingen en “bias” (ongewenste vooringenomenheid) in deze data zoveel als redelijkerwijs mogelijk te voorkomen.</p> <p>Toelichting op wijziging 13.1:</p> <p>Sub i: Van Leverancier kan niet verwacht worden dat zij volledig verantwoordelijk is voor de verwerking van data m.b.t. het algoritme. Dit is immers ook een verantwoordelijkheid van de gemeente. Daarbij doelt het woord rechtmatigheid op toepasselijke wetgeving. Zoals de toelichting op de GIBIT al aangeeft is de wetgeving aan verandering onderhevig, en is momenteel niet in te schatten wat de consequenties hiervan voor leverancier zijn. In de situatie dat de impact van de nieuwe wetgeving zodanig is dat de kosten de baten niet meer rechtvaardigen, is het niet wenselijk dat leverancier hiervoor volledig verantwoordelijk is.</p>	Niet akkoord, de gemeente wenst in beginsel niet af te wijken van de GIBIT.
39	GIBIT 2023 11.8	<p>Op het moment dat een indexatieclausule wordt opgenomen die aansluit op de werkelijke kostenverhoging, zal leverancier de door haar geleverde hoge kwaliteit kunnen blijven leveren. In de overeenkomst sluit u aan bij de J62. Onze ervaring leert, en zoals ook uitvoerig tijdens VNG-overleggen door verschillende leveranciers naar voren is gebracht, sluit deze index niet goed aan bij de aard van de dienstverlening omdat J62 te veel gebaseerd is op het leveren van hardware en in mindere mate rekening houdt met het hoge looncomponent. In de branche is het daarom niet ongebruikelijk om met de indexatie aan te sluiten bij het indexcijfer DPI (algemeen). Bent u bereid om aan te sluiten bij deze index? Zo niet, kunt u dit toelichten?</p>	<p>De kwaliteit van de dienstverlening dient te allen tijde te voldoen aan de overeengekomen kwaliteitsniveaus en kan niet afhankelijk worden gesteld van indexaties. Daarbij geldt dat naast inflatie ook sprake kan zijn van deflatie, waardoor een eenzijdige koppeling aan prijsontwikkelingen niet passend wordt geacht.</p> <p>De gemeente wijkt derhalve niet af van het in de GIBIT vastgestelde indexatiecijfer.</p>
40	GIBIT 2023 11.5	<p>In artikel 11.5 is bepaald dat facturen binnen 3 maanden moeten worden verstuurd. Voor werkzaamheden die aan het einde van het jaar zijn verricht dient voor 6 januari van het daaropvolgende jaar te zijn gefactureerd. Hoewel Leverancier voornemens is zich aan deze termijnen te houden en dit in de praktijk waarschijnlijk geen problemen zal opleveren, willen wij voorkomen dat, mocht er onverhoopt toch een keer iets mis gaan met de facturatie, dat de facturen niet meer opeisbaar zijn. Kunt u derhalve bevestigen dat deze termijnen streeftermijnen zijn en dat het niet halen van deze termijnen geen gevolg heeft voor de opeisbaarheid van facturen?</p>	Niet akkoord.

41	GIBIT 2023 10.13	Leverancier acht het onredelijk dat de Implementatie van Upgrades kosteloos verzorgd dient te worden. Bepaalde verzoeken kunnen mogelijk tot aanzienlijke extra kosten voor Leverancier leiden. Bent u ertoe bereid dat Leverancier en Opdrachtgever een redelijke nadere vergoeding overeenkomen wanneer de implementatie van Upgrades op verzoek van opdrachtgever worden uitgevoerd?	Uitgangspunt blijft dat updates en upgrades binnen de overeengekomen dienstverlening kosteloos worden geïmplementeerd. Alleen indien sprake is van expliciete, additionele verzoeken buiten scope, kan in uitzonderlijke gevallen een nadere vergoeding worden overeengekomen, na voorafgaande schriftelijke afstemming en goedkeuring. De nadere vergoeding is gebaseerd op het all-in-uurtarief conform het ingevulde, ondertekende en ingeleverde prijzenblad van inschrijver.
42	GIBIT 2023 10.12 ii	Is de aanname correct dat u hier doelt op het applicatielandschap zoals u dat kenbaar heeft gemaakt in uw aanbestedingsdocumenten?	Ja, maar niet gelimiteerd tot. Onze algehele applicatielandschap is veel uitgebreider.
43	GIBIT 2023 10.10	Kunt u zekerheidshalve bevestigen dat de wettelijke regels omtrent ontbinding gelden, in die zin dat de ernst van de tekortkoming ontbinding van de overeenkomst moet rechtvaardigen?	Ja.
44	GIBIT 2023 10.9	Als gemeente wil je de beste dienstverlening voor je medewerkers en klanten. In een SLA worden afspraken gemaakt over de servicenormen van een dienst of product. Een SLA kan de relatie tussen Leverancier en klant verbeteren, maar zeker ook verslechteren. Veel hangt af van de inhoud van een SLA en de mate waarin duidelijke en haalbare afspraken worden gemaakt die toegespitst zijn op de specifieke ICT-prestatie. Onze SLA is brancheconform en toegespitst op de door ons geleverde dienstverlening (SaaS) en alle gemeenten ie wij bedienen maakt gebruik van deze standaard SLA. Onderdeel hiervan is een periodiek overleg om de behaalde resultaten en uw vragen te bespreken. Kunt u bevestigen dat onze standaard SLA leidend is?	De conceptversie van uw SLA, inzake Criteria 3. van paragraaf 6.2. van de aanbestedingsleidraad, vormt de basis voor de SLA. Het kan voorkomen dat deze nog verder afgestemd dient te worden in de praktijk.
45	GIBIT 2023 10.3 iii	Onder de onderhoudsverplichtingen die in artikel 10.3 sub iii zijn opgenomen valt ook Innovatief Onderhoud, hetgeen in artikel 1.41 is gedefinieerd als het doorvoeren van Upgrades, waaronder weer wordt verstaan een nieuwe versie met in overwegende mate nieuwe functionaliteiten. Kunt u bevestigen dat deze verplichting alleen ziet op vernieuwing van reeds overeengekomen functionaliteiten/modules die vervangen moeten worden, maar dat Upgrades die niet binnen de initiële scope van het Bestek (extra functionaliteiten) vallen, niet kosteloos hoeven te worden doorgevoerd? Wanneer dit wel het geval zou zijn, zal dit de ontwikkeling van de software van Leverancier enkel stagneren.	Uitgangspunt blijft dat updates en upgrades binnen de overeengekomen dienstverlening kosteloos worden geïmplementeerd. Alleen indien sprake is van expliciete, additionele verzoeken buiten scope, kan in uitzonderlijke gevallen een nadere vergoeding worden overeengekomen, na voorafgaande schriftelijke afstemming en goedkeuring. De nadere vergoeding is gebaseerd op het all-in-uurtarief conform het ingevulde, ondertekende en ingeleverde prijzenblad van inschrijver.
46	GIBIT 2023 9.10	Met de huidige bepaling kan Acceptatie achterwege blijven bij elke vertraging of tekortschieten van leverancier zonder dat er rekening wordt gehouden met diens verwijtbaarheid. Zo kan de vertraging of tekortschieten ook mede veroorzaakt worden door Opdrachtgever. Bent u derhalve bereid overeen te komen dat dit enkel geldt voor zover de vertraging of tekortkoming toerekenbaar is aan Leverancier en geen sprake is van een klein gebrek?	Niet akkoord.

47	GIBIT 2023 9	<p>In de GIBIT staat geen termijn waarbinnen de Acceptatieprocedure door Opdrachtgever moet worden doorlopen. Wij wensen de afspraken hierover SMART vast te leggen en stellen daarom voor om de onderstaande artikelen toe te voegen:</p> <p>a. Opdrachtgever deelt binnen 30 dagen na oplevering aan Leverancier mee of hij de ICT Prestatie accepteert. Hij kan dat doen door een expliciet daarvoor bedoelde mededeling of door toezending van het testverslag.</p> <p>b. Indien Opdrachtgever niet in staat is om binnen de in artikel a genoemde termijn aan Leverancier mee te delen of hij de ICT Prestatie accepteert, meldt hij dat voor afloop van die termijn aan Leverancier onder opgaaf van redenen en van de termijn waarbinnen hij alsnog wel aan Leverancier zal meedelen of hij de ICT Prestatie accepteert.</p> <p>Bij het uitblijven van enige mededeling als bedoeld in artikelen a en b alsmede in het geval de aanvullende termijn voor Acceptatie, als bedoeld in artikel b, zonder nader bericht van Opdrachtgever is verstreken, geldt de ICT Prestatie als door Opdrachtgever geaccepteerd.</p> <p>Kunt u hiermee akkoord gaan?</p>	Akkoord.
48	GIBIT 2023 8.4 en 8.5	<p>Het is niet duidelijk beschreven wie verantwoordelijk is om te toetsen in hoeverre de ICT Prestatie na Implementatie voldoet en wie verantwoordelijk is voor het uitvoeren van een ketentest. Klopt onze aanname dat dit de verantwoordelijkheid van Opdrachtgever is?</p>	<p>Nee, niet volledig. De GIBIT 2023 zegt dat dit onderdeel is van de Acceptatieprocedure (art. 8.4 en 8.5). Opdrachtgever toetst daarbij of het werkt, maar Leverancier heeft ook verantwoordelijkheid voor de implementatie en voor de uitvoering/bewaking van die Acceptatieprocedure (art. 6 en 9). Zeker bij SaaS en afhankelijkheden met derde partijen ligt dat dus niet alleen bij Opdrachtgever (art. 7).</p>
49	GIBIT 2023 6.5	<p>Benodigde aanpassingen aan het applicatielandschap brengen mogelijk enorme extra kosten met zich mee voor leverancier, die bovendien niet verzekeraar zijn (het betreft immers geen schade, maar kosten om aan de overeenkomst te voldoen). Dit terwijl wij ons enkel kunnen baseren op de door u verstrekte informatie en zelf geen serieus onderzoek kunnen doen. Bent u bereid overeen te komen dat de kosten voor aanpassing van het Applicatielandschap enkel kunnen worden verhaald indien het de grove schuld is van Leverancier dat deze kosten niet zijn voorzien? Het kan niet zo zijn dat Leverancier als gevolg van onjuiste en/of onvolledige berichtgeving van Opdrachtgever deze aanvullende kosten moet dragen.</p>	Akkoord.
50	GIBIT 2023 1.30	<p>Met de van u ontvangen aanbestedingsdocumenten (waaronder begrepen de Nota van inlichting(en)) hebben we een beeld van het door u gewenste architectuurlandschap, eisen en wensen en uw doelstellingen. Deze verstrekte informatie is alles waarop wij onze aanbieding kunnen baseren. We zijn niet in de gelegenheid om voor inschrijving extra onderzoek te doen. Binnen elk project kan er gedurende het traject nieuwe informatie boven tafel komen. Met de huidige bepaling is het voor Leverancier onzeker welke diensten u exact van haar verwacht, terwijl beide partijen gebaat zijn bij duidelijkheid omtrent de scope van de opdracht. Bent u daarom bereid overeen te komen dat dit artikel als volgt komt te luiden: "Overeengekomen gebruik: het door Opdrachtgever beoogde gebruik van de ICT Prestatie zoals dat in de aanbestedingsdocumenten kenbaar is gemaakt aan Leverancier."?</p>	<p>De huidige beschrijving voorziet reeds in hetgeen u beoogt. Als gemeente zijn wij gebonden aan hetgeen in de aanbestedingsstukken is vastgelegd. Deze kaders gelden niet alleen voor u als potentiële inschrijver, maar evenzeer voor de aanbestedende dienst.</p>

51	PvE eis 3.13	Kunt u bevestigen dat dat deze verplichting enkel ziet op ingeschakelde onderaannemers? Zo niet, kunt u 'derden' nader definieren. Kunt u ook aangeven hoe leverancier dit moet aantonen?	<p>Deze eis ziet uitsluitend op oplossingen, componenten en diensten van derde partijen die onderdeel uitmaken van de aangeboden oplossing en relevant zijn voor de beveiliging daarvan. Van de leverancier wordt verwacht dat hij hier invulling aan geeft vanuit zijn ketenverantwoordelijkheid en onderaannemers en componenten passend toetst, zoals gebruikelijk binnen bijvoorbeeld een ISO 27001-managementsysteem.</p> <p>Het aantonen kan op verschillende manieren plaatsvinden, bijvoorbeeld via testrapportages, verklaringen over uitgevoerde beveiligingstesten of inzicht in de wijze waarop secure development en kwetsbaarhedenbeheer zijn ingericht. De diepgang dient proportioneel te zijn ten opzichte van de rol en het risicoprofiel van het betreffende onderdeel. Bij twijfel kan hierover afstemming plaatsvinden met de opdrachtgever.</p>
52	PvE eis 1.7	Kunt u bevestigen dat nieuwe of aanvullende koppelingen die niet expliciet onderdeel zijn van de initiële scope als meerwerk worden beschouwd en tegen nader overeen te komen tarieven worden uitgevoerd?	<p>In Bijlage C - Prijzenblad wordt dit nader toegelicht. Zie voor het gemak onderstaande tekst:</p> <p>"Eventuele toekomstige uitbreidingen met nieuwe koppelingen zullen leiden tot een evenredige toename van de kosten. Indien koppelingen worden verwijderd, zullen de kosten overeenkomstig worden verlaagd."</p>
53	PvE eis 1.8	Kunt u bevestigen dat met “ononderbroken functionaliteit” wordt bedoeld dat de beschikbaarheid wordt geleverd conform een nader overeen te komen SLA, en niet dat een absolute beschikbaarheid (100%) wordt verlangd? Kunt u bovendien bevestigen dat een beroep op overmacht mogelijk is bij de in deze eis genoemde verplichting?	<p>Met “ononderbroken functionaliteit” wordt bedoeld dat technische wijzigingen binnen de overeengekomen kaders zodanig worden uitgevoerd dat de werking van bestaande koppelingen niet wordt verstoord. De eis ziet daarbij met name op geplande updates en technische wijzigingen, en niet op het verlangen van een absolute beschikbaarheid (100%).</p> <p>Concrete beschikbaarheidsniveaus, serviceniveaus en bijbehorende afspraken worden uitgewerkt en vastgelegd in de nader overeen te komen SLA.</p> <p>De vraag of en hoe een beroep op overmacht van toepassing is, maakt geen onderdeel uit van deze eis en wordt geregeld conform de contractuele bepalingen</p>
54	Overeenkomst 12.8	Op het moment dat een indexatieclausule wordt opgenomen die aansluit op de werkelijke kostenverhoging, zal leverancier de door haar geleverde hoge kwaliteit kunnen blijven leveren. In de overeenkomst sluit u aan bij de J62. Onze ervaring leert, en zoals ook uitvoerig tijdens VNG-overleggen door verschillende leveranciers naar voren is gebracht, sluit deze index niet goed aan bij de aard van de dienstverlening omdat J62 te veel gebaseerd is op het leveren van hardware en in mindere mate rekening houdt met het hoge looncomponent. In de branche is het daarom niet ongebruikelijk om met de indexatie aan te sluiten bij het indexcijfer DPI (algemeen). Bent u bereid om aan te sluiten bij deze index? Zo niet, kunt u dit toelichten?	<p>Zie vraag en antwoord 39.</p>
55	Overeenkomst 10	Kunt u bevestigen dat de Leverancier een redelijke en separate vergoeding ontvangt voor het opstellen van het exit-plan als bedoeld in artikel 10 van de Overeenkomst, en dat deze vergoeding wordt opgenomen als afzonderlijk prijsonderdeel in de prijsopgave? Tevens verzoeken wij te bevestigen dat artikel 12.5 van de concept-overeenkomst, dat thans onvolledig is, voor gunning wordt aangevuld met de betreffende verwijzing.	<p>De kosten van het exit-plan dient marktconform te zijn en wordt niet meegewogen in de beoordeling van de prijs.</p> <p>Artikel 12.5 is als volgt gewijzigd: "De vergoeding voor de exit-plan is nader gespecificeerd in een voorstel van de Leverancier."</p>

56	Overeenkomst 7.2	De vergoeding voor de implementatie van Updates en Upgrades is niet vooraf vastgesteld maar 'nader overeen te komen'. Dit brengt onzekerheid voor de leverancier over de vergoeding in de onderhandeling gedurende de contractperiode. Bovendien wijkt de verplichte acceptatieprocedure bij updates af van GIBIT 2023. Kunt u bevestigen dat de vergoeding voor de implementatie van Updates en Upgrades op basis van vooraf overeengekomen uurtarieven of een geoffreerd dayrate-framework wordt vastgesteld, en dat de Opdrachtgever de Leverancier niet kan verplichten Updates of Upgrades te implementeren zolang er over de vergoeding geen overeenstemming is bereikt?	Uitgangspunt blijft dat updates en upgrades binnen de overeengekomen dienstverlening kosteloos worden geïmplementeerd. Alleen indien sprake is van expliciete, additionele verzoeken buiten scope, kan in uitzonderlijke gevallen een nadere vergoeding worden overeengekomen, na voorafgaande schriftelijke afstemming en goedkeuring. De nadere vergoeding is gebaseerd op het all-in-uurtarief conform het ingevulde, ondertekende en ingeleverde prijzenblad van inschrijver.
57	Overeenkomst 4.3	Hoewel Leverancier hoopt u de maximale looptijd van dienst te mogen zijn. Kunnen zich (onverwachte) scenario's voordoen waardoor ook Leverancier de Overeenkomst moet kunnen opzeggen. Kunt u ermee akkoord gaan dat ook Leverancier de overeenkomst kan opzeggen, na de initiële looptijd, met inachtneming van een opzegtermijn van 18 maanden?	<p>Niet akkoord.</p> <p>De overeenkomst voorziet niet in een opzeggingsmogelijkheid voor de leverancier. De opdrachtgever acht het, gelet op de continuïteit van de dienstverlening en de afhankelijkheid van de gemeentelijke organisatie van de geleverde oplossing, niet wenselijk dat de leverancier de overeenkomst eenzijdig kan beëindigen.</p> <p>Bij onvoorziene omstandigheden treden partijen met elkaar in overleg om tot een passende oplossing te komen.</p>
58	Overeenkomst 4.3	U stelt dat de overeenkomst na elke periode actief verlengd moet worden, uiterlijk 3 maanden voor het einde van het contractjaar. Bent u in het kader van de zekerheid voor partijen bereid overeen te komen dat de verlenging automatisch ingaat tenzij u 6 maanden voor het einde heeft opgezegd? Hiermee voorkomt u ook dat u bij een eventueel te late verlenging ongewenst opnieuw moet aanbesteden.	Akkoord, met de nuance dat uiterlijk 3 maanden voor het einde opgezegd moet zijn.
59	Overeenkomst 4.2	Ook de implementatie dient onder de (looptijd van de) overeenkomst te vallen. Kunt u derhalve bevestigen dat de overeenkomst ingaat vanaf moment ondertekening (na definitieve gunning) en een looptijd heeft tot 1 januari 2030.	De overeenkomst start op 1 januari 2027.
60	Overeenkomst 1.1	Leverancier merkt op dat de Overeenkomst geen onderdeel is van de opgenomen rangorde. Kunt u zekerheidshalve bevestigen dat de Nota van Inlichtingen prevaleert boven de Overeenkomst? Daarnaast constateert Leverancier dat de SLA ontbreekt in dit artikel. Kunt u bevestigen dat de SLA direct onder de Nota's van Inlichtingen komt te staan in de rangorde? De SLA bepalt zeer specifieke afspraken (waaronder definities) als die onder de GIBIT 2020 in de rangorde komt, wordt de juridische structuur niet meer goed te volgen (algemene afspraken boven specifieke afspraken).	Zie aangepaste overeenkomst: "Bijlage E - Raamovereenkomst Enterprise Service Bus (conceptversie - NVI 2)".

61	Leidraad 2.6.3	<p>In de aanbestedingsstukken is opgenomen dat het na inschrijving niet is toegestaan om zonder toestemming van opdrachtgever onderaannemers te wijzigen.</p> <p>Leverancier merkt op dat binnen SaaS-dienstverlening onderliggende leveranciers en componenten gedurende de looptijd kunnen wijzigen in het kader van beheer en doorontwikkeling. Het vereisen van voorafgaande toestemming per wijziging is in de praktijk niet uitvoerbaar en kan noodzakelijke wijzigingen onnodig vertragen, hetgeen niet in het belang is van opdrachtgever.</p> <p>Kan opdrachtgever bevestigen dat deze bepaling uitsluitend ziet op onderaannemers waarop een beroep wordt gedaan om te voldoen aan de geschiktheidseisen, en dat overige onderaannemers zonder voorafgaande toestemming kunnen worden gewijzigd, mits de dienstverlening blijft voldoen aan de gestelde eisen?</p>	Akkoord.
62	Leidraad 1.6	<p>Leverancier begrijpt dat deze verlengingsmogelijkheid is bedoeld om de continuïteit van dienstverlening te waarborgen in het geval een opvolgende aanbesteding nog niet is afgerond. Kan opdrachtgever bevestigen dat deze bepaling uitsluitend wordt toegepast indien geen reguliere verlengingsmogelijkheden (meer) beschikbaar zijn?</p> <p>Daarnaast merkt leverancier op dat zij voor de uitvoering van de dienstverlening verplichtingen aangaat met een minimale looptijd van één (1) jaar, bijvoorbeeld ten aanzien van personeel en eventuele onderaannemers. Indien een verlenging kort voor het einde van de overeenkomst wordt medegedeeld en/of voor een beperkte periode plaatsvindt, kan dit leiden tot kosten die niet volledig binnen de verlengingsperiode kunnen worden terugverdiend.</p> <p>Kan opdrachtgever daarom bevestigen dat in geval van een dergelijke verlenging: een redelijke aanzegtermijn, met een minimum van drie (3) maanden, wordt gehanteerd; en er in beginsel uit wordt gegaan van minimaal een jaarvergoeding tenzij partijen anders overeenkomen?</p>	<p>Ja, als er wordt gerefereerd naar: "De Aanbestedende dienst behoudt zich te allen tijde het recht voor de Raamovereenkomst na afloop van de overeengekomen duur te verlengen met de periode die noodzakelijk is om een nieuwe Aanbesteding, volgend op de onderhavige, succesvol af te ronden en een nieuwe Raamovereenkomst te sluiten."</p> <p>Zie vraag en antwoord 58.</p>

63	Algemeen	<p>De Data Act kan impact hebben op de uitgevraagde dienstverlening en de contractuele relatie tussen opdrachtgever en leverancier. In het bijzonder bevat de Data Act bepalingen die het overstappen naar een andere cloudleverancier moet vergemakkelijken en aanbieders verplichten om belemmeringen voor een doeltreffende overstap weg te nemen (zie o.a. artikel 25 Data Act). Voor het uitbrengen van een passend en risicogewogen aanbod in deze aanbesteding is het voor leverancier essentieel om te weten of hij ervan uit kan gaan dat de overeenkomst voor bepaalde tijd niet tussentijds kan worden opgezegd, althans niet zonder dat hiervoor een redelijke vergoeding wordt betaald. Dit is immers van groot belang voor de inschatting van het contractuele en financiële risico en de prijsstelling.</p> <p>In dat kader hebben wij twee vragen:</p> <p>Kunt u bevestigen dat u bereid bent eventuele gevolgen van de EU Data Act, voor zover deze nog niet zijn opgenomen, in redelijkheid met leverancier af te stemmen na gunning, voor zover dat noodzakelijk is?</p> <p>Met betrekking tot het overstappen (“switching”) naar een andere cloud/SaaS-leverancier (artikel 25 EU Data Act) vermoeden wij dat de overeenkomst mogelijk raakt aan artikel 24.2 GIBIT, waarin is bepaald dat overeenkomsten voor bepaalde tijd, behoudens de specifieke beëindigingsmogelijkheden in de overeenkomst, niet tussentijds kunnen worden opgezegd (artikel 7:408 lid 1 BW is uitdrukkelijk niet van toepassing).</p> <p>Kunt u bevestigen dat, indien opdrachtgever wenst over te stappen naar een andere leverancier en de EU Data Act daarvoor de mogelijkheid biedt, vóór afloop van de initiële looptijd, of gedurende de looptijd van een verlenging, opdrachtgever gehouden is leverancier schadeloos te stellen voor de voortijdige opzegging? Dit houdt in dat opdrachtgever leverancier in de positie dient te brengen waarin deze zou hebben verkeerd indien de volledige initiële looptijd was vervuld (bijvoorbeeld door betaling van resterende termijnen of een redelijke vergoeding), op basis waarvan leverancier haar prijs heeft afgegeven, althans tot een maximumbedrag die de EU data act toelaatbaar acht?</p>	<p>Opdrachtgever is gehouden geldende wet- en regelgeving, waaronder de EU Data Act, na te leven. Indien en voor zover de EU Data Act na gunning gevolgen heeft voor de uitvoering van de overeenkomst die nog niet expliciet contractueel zijn uitgewerkt, zal opdrachtgever hierover in redelijkheid met leverancier afstemming zoeken, binnen de kaders van de toepasselijke contractvoorwaarden. Ten aanzien van “switching” zoals bedoeld in artikel 25 van de EU Data Act geldt dat eventuele rechten en verplichtingen voortvloeiend uit deze verordening voortgaan op contractuele bepalingen, waaronder de GIBIT. De aanbestedingsstukken bevatten geen aanvullende afspraken over financiële compensatie bij een overstap op grond van de EU Data Act.</p> <p>De overeenkomst wordt aangegaan voor bepaalde tijd en kan uitsluitend worden beëindigd conform de in de overeenkomst en de toepasselijke GIBIT opgenomen beëindigingsgronden. Eventuele consequenties van beëindiging of overstap worden beoordeeld binnen dat kader en de toepasselijke wettelijke bepalingen; hierover worden in deze fase geen nadere toezeggingen gedaan</p>
64	Vraag 60 uit NvI	<p>Welke eisen bevat het lopende contract ten aanzien van het bestandsformaat van de koppelingen om een Vendor lockin te voorkomen?</p>	<p>In het lopende contract worden geen dwingende specifieke bestandsformaten per koppeling voorgeschreven. Wel zijn uitgangspunten opgenomen om vendor lock-in te voorkomen. Deze uitgangspunten houden in dat koppelingen gebruikmaken van open, gangbare en goed gedocumenteerde formaten en standaarden, die niet exclusief aan één leverancier gebonden zijn en die overdraagbaar zijn naar een andere integratievoorziening of leverancier.</p> <p>De aanbesteding is er bewust op gericht dat inschrijvers een generieke en toekomstbestendige integratievoorziening aanbieden die kan omgaan met meerdere berichtstandaarden en formaten. In het Plan van Aanpak en de architectuurbeschrijving wordt van inschrijvers verwacht dat zij toelichten hoe hun oplossing vendor lock-in voorkomt, onder andere door de omgang met formaten, standaarden en documentatie van koppelingen</p>

65	Vraag 53 uit Nvl	Om deadlines te halen zijn wij afhankelijk van leveranciers van applicaties en de interne organisatie. In hoeverre kunnen wij op u een beroep doen zodat deze stakeholders voor de deadline leveren?	<p>Het is aan de inschrijver om in het Plan van Aanpak een realistische planning en aanpak op te nemen, inclusief het identificeren van afhankelijkheden van interne stakeholders en externe applicatieleveranciers.</p> <p>Opdrachtgever werkt binnen haar redelijke invloedssfeer mee aan het tijdig beschikbaar stellen van benodigde input en het faciliteren van afstemming met betrokken interne stakeholders. Opdrachtgever kan echter geen resultaatsverplichting aangaan ten aanzien van de prestaties of doorlooptijden van derde partijen.</p> <p>Van inschrijvers wordt verwacht dat zij in hun aanpak expliciet beschrijven hoe zij omgaan met dergelijke afhankelijkheden en risico's, en hoe zij eventuele vertragingen beheersbaar maken</p>
67	GIBIT, bijlage A1, Art. 11.10 GIBIT:	Opdrachtnemer acht het niet redelijk nu de Gemeente niet verplicht is maar "gerechtigd" is om een optie te kiezen. Dit brengt onzekerheid met zich mee voor een leverancier. Voorstel om te wijzigen is om Leverancier een optie te bieden om te kunnen beëindigen in extreme situaties waarin leveren op lange termijn niet meer mogelijk is. Gaat u hiermee akkoord?	Niet akkoord, zie vraag en antwoord 57.
68	Offerteaanvraag, par. 6.2 kwaliteit, Criterium1	Wij zijn druk bezig met de uitwerking van de verschillende gunnignscriteria en komen tot de conclusie dat 5A4 voor Criterium 1 Plan van aanpak Migratie en Transitie erg krap wordt gezien de door u gevraagde inhoud. Bent u bereid om het aantal pagina's voor dit criterium te verruimen tot 7 A4 (exclusief voorblad en inhoudsopgave)?	Akkoord.
69	Offerteaanvraag, par 6.2 kwaliteit	Wij nemen aan dat het aantal A4 exclusief voorblad en inhoudsopgave is. Kunt u dit bevestigen?	Ja.
70	Bijlage F Programma van eisen, eis 1.3	<p>In de Nota van Inlichtingen bevestigt u dat het huidige on-premises gegevensmagazijn op termijn moet worden uitgefaseerd en dat onduidelijk is of een gegevensmagazijn überhaupt nog noodzakelijk zal zijn in de toekomstige situatie. Omdat de visie in de aanbestedingsleidraad tevens sterk inzet op dataminimalisatie, bronregistratie en het voorkomen van vendor lock-in, willen wij graag verduidelijking over de scope:</p> <p>Kunt u bevestigen dat, in lijn met deze visie, het introduceren van een nieuw of tijdelijk gegevensmagazijn binnen de scope van deze opdracht niet is toegestaan, ook niet als tijdelijke tussenvoorziening?</p> <p>Wij vragen dit expliciet ter voorkoming van onduidelijkheid, lock-in risico's en ongewenste architecturale uitbreidingen die niet passen binnen de gevraagde centrale ESB-voorziening.</p>	<p>Opdrachtgever herkent de in de aanbestedingsleidraad beschreven visie op dataminimalisatie, bronregistratie en het voorkomen van vendor lock-in. Tegelijkertijd onderkent opdrachtgever dat de overgang van de huidige situatie naar de beoogde toekomstige architectuur gefaseerd zal plaatsvinden en dat gedurende deze transitie sprake kan zijn van hybride oplossingen.</p> <p>Het introduceren van een (tijdelijke) gegevensvoorziening, waaronder een gegevensmagazijn, wordt daarom niet op voorhand uitgesloten, mits deze aantoonbaar functioneel noodzakelijk is binnen de transitie, geen onnodige lock-in introduceert en past binnen de uitgangspunten van de beoogde architectuur. Van inschrijvers wordt verwacht dat zij in het Plan van Aanpak en de architectuurbeschrijving expliciet toelichten:</p> <p>Of en waarom een dergelijke voorziening noodzakelijk is, hoe de tijdelijke aard of uitfaseerbaarheid wordt geborgd, en op welke wijze wordt voorkomen dat ongewenste vendor lock-in ontstaat.</p> <p>De aanbesteding schrijft daarmee geen specifieke oplossing voor, maar beoordeelt de mate waarin de voorgestelde aanpak bijdraagt aan de beoogde eindsituatie op een beheerste en toekomstbestendige wijze</p>

71	NVI-1 vraag 112 / PvE 1.3	<p>In de Nota van Inlichtingen is aangegeven dat het huidige on premises gegevensmagazijn op termijn moet worden uitgefaseerd, maar dat dit niet vóór 1 1 2027 hoeft te zijn en dat nog niet duidelijk is of een gegevensmagazijn in de toekomstige situatie überhaupt noodzakelijk blijft. Om onze architectuur en migratieplanning correct af te stemmen, vernemen wij graag of de Aanbestedende Dienst kan bevestigen dat de beoogde volgorde als volgt is:</p> <p>1. Het huidige gegevensmagazijn blijft tijdens en na de ESB migratie in de lucht.</p> <p>2. API's en modernere integratiemechanismen worden gefaseerd geïntroduceerd na migratie naar de nieuwe ESB.</p> <p>3. Uitfasering van het gegevensmagazijn vindt pas plaats zodra deze nieuwe API based koppelingen beschikbaar zijn en het magazijn aantoonbaar niet meer nodig is.</p> <p>Kan de Aanbestedende Dienst bevestigen dat deze gefaseerde volgorde de bedoeling is?</p>	<p>De aanbestedende dienst kan de door inschrijver voorgestelde specifieke fasering niet op voorhand bevestigen. In de Nota van Inlichtingen is aangegeven dat het huidige on-premises gegevensmagazijn op termijn wordt uitgefaseerd, dat dit niet vóór 01-01-2027 hoeft te zijn en dat nog niet is vastgesteld of een gegevensmagazijn in de toekomstige situatie noodzakelijk blijft. De implementatie zal naar verwachting gefaseerd plaatsvinden en kan gedurende de transitie een hybride situatie kennen. Van inschrijvers wordt verwacht dat zij in het Plan van Aanpak en de architectuurbeschrijving een realistische migratiestrategie opnemen, inclusief afhankelijkheden, randvoorwaarden en de wijze waarop continuïteit wordt geborgd. De uiteindelijke fasering en planning worden na gunning in overleg vastgesteld binnen de overeengekomen kaders</p>
72	Gunningscriteria, Criteria 2 – Beschrijving architectuur	<p>In de aanbestedingsleidraad en de Nota van Inlichtingen wordt een aantal richtinggevende architectuurprincipes genoemd, zoals de centrale rol van de ESB als regievoorziening, mogelijke toekomstige inzet van een API-gateway, het volgen van Common Ground en het voorkomen van vendor lock-in. Een integraal toekomstbeeld of referentie-architectuur (bijvoorbeeld in de vorm van een visualisatie of schematisch overzicht) ontbreekt echter.</p> <p>Kan de Aanbestedende Dienst een schematische weergave of architectuurplaat beschikbaar stellen van het gewenste toekomstige landschap (soll-architectuur), waarin onder andere de centrale ESB, eventuele API-gateway, het (al dan niet) blijvende gegevensmagazijn en de positionering van bronsystemen en datastromen zijn opgenomen?</p> <p>Dit helpt inschrijvers om hun architectuurbeschrijving (Criteria 2) en migratieaanpak (Criteria 1) nauwkeurig af te stemmen op het door u gewenste toekomstbeeld en voorkomt interpretatieverschillen tussen inschrijvingen.</p>	<p>De aanbestedende dienst beschikt niet over één vaststaand integraal toekomstbeeld of referentie-architectuur in de vorm van een architectuurplaat. De aanbesteding is bewust ingericht op basis van richtinggevende architectuurprincipes, zoals beschreven in de aanbestedingsleidraad, met name paragraaf 1.3 Visie en opdrachtbeschrijving. Deze principes (onder andere de centrale rol van de ESB als regievoorziening, aansluiting bij Common Ground, mogelijke toekomstige inzet van een API-gateway en het voorkomen van vendor lock-in) geven het gewenste architecturale kader en de beoogde richting weer, zonder een specifieke oplossingsarchitectuur voor te schrijven. Van inschrijvers wordt verwacht dat zij binnen dit kader een eigen toekomstgerichte architectuurvisie en migratieaanpak uitwerken. Verschillen in interpretatie en uitwerking maken nadrukkelijk onderdeel uit van de beoordeling op Criteria 1 (migratieaanpak) en Criteria 2 (architectuurbeschrijving). Het beschikbaar stellen van een voorgeschreven soll-architectuur of schematische weergave past niet bij het doel van deze aanbesteding en wordt daarom niet gedaan</p>